

Dwaalleraars in Kolosse

Preek over Kolossenzen 3:1

Te lezen: Romeinen 6:1-14 en Kolossenzen 2:20 - 3:17
Studentenproefprediking
Zuilen, 17 april 1964

Kolosse was in Paulus' dagen een vrij belangrijke handelsstad, ongeveer 180 km van Efeze gelegen. Tussen deze beide steden bestond een vrij druk handelsverkeer. Over het ontstaan van een gemeente van Jezus Christus te Kolosse zijn slechts enkele dingen met zekerheid bekend. In de eerste plaats, dat Paulus zelf nooit in Kolosse is geweest, en dat de stichting van de gemeente aldaar dus niet het rechtstreekse gevolg van Paulus' optreden kan zijn geweest. In de tweede plaats, dat de gemeente ontstaan moet zijn ten tijde van Paulus' langdurig verblijf te Efeze.

In Handelingen negentien lezen wij, dat Paulus' zendingsactiviteiten te Efeze bijzonder door de Heer gezegend zijn. Doordat Efeze een belangrijk knooppunt van handelswegen was, had Paulus tijdens zijn openluchtsamenkomsten niet alleen Efeziërs, maar ook mensen ver uit de omtrek onder zijn gehoor. We kunnen ons wel voorstellen hoe dat gegaan moet zijn. Deze vreemdelingen in Efeze werden gegrepen door de vurige prediking van de apostel, en wat meer was, zij werden gegrepen door Jezus Christus. En toen deze mensen - waarschijnlijk dus kooplied met hun gevolg - weer naar hun eigen steden terugkeerden, waren zij voor het eerst eens niet vervuld van de zakelijke successen van hun reis naar Efeze. Zij waren dit keer vervuld van de boodschap die zij in Efeze gehoord hadden over Jezus Christus, de Zoon van God, Die was gestorven en opgestaan, Die mensen verlossing en vergeving van zonden aanbiedt.

'Waar het hart vol van is loopt de mond van over' zegt het spreekwoord. Dat kon ook van deze pas tot het geloof gekomen mensen gezegd worden. Ze waren theologisch nog niet zo best onderlegd, ze wisten slechts het aller elementairste van het geloof in Jezus Christus, maar wat zij wisten konden zij niet voor zich houden, dat moesten ze, toen ze thuis gekomen waren, ook vertellen. Het is ook heel waarschijnlijk, dat er kooplied uit Efeze zelf tot geloof gekomen waren, en dat deze mensen voortaan van hun zakenreizen tevens evangelisatiereizen maakten. Op deze wijze kon Efeze een centrum van zendingsactiviteiten zijn zonder dat Paulus lange reizen maakte. Nu kunnen wij het ook begrijpen, dat Demetrius, de leider van de zilversmeden die hun brood verdienden met het maken van afgodsbeeldjes, over Paulus opmerkt: 'Gij ziet en hoort, dat deze Paulus een talrijke schare, niet alleen van Efeze, maar ook van bijna geheel Asia overgehaald en afkerig gemaakt heeft door te zeggen, dat goden die met handen gemaakt zijn geen goden zijn.'

Wanneer wij dit beeld voor ogen hebben, kunnen wij ook begrijpen, hoe er in Kolosse een gemeente van gelovigen is ontstaan, zonder dat Paulus zelf ooit bezocht heeft. Wel is het zo, dat er een nauwe band tussen Paulus en de gemeente te Kolosse is gegroeid. Uit het eerste hoofdstuk van de brief aan de Kolossenzen kunnen wij opmaken, dat een zekere Epaphras een van de contactpersonen moet zijn geweest, die de band tussen de apostel en de gemeente onderhield. Waarschijnlijk reisde Epaphras op gezette tijden van Kolosse naar Efeze, was daar om zo te zeggen een tijdje bij Paulus in de leer, en keerde daarna met zijn nieuw verworven kennis naar Kolosse terug, om de broeders en zusters daar te kunnen onderwijzen en te kunnen opbouwen in het geloof. Ook nadat Paulus uit Efeze was vertrokken, moet deze Epaphras de contactpersoon zijn gebleven. Het is ook naar aanleiding van een bezoek van Epaphras, dat Paulus deze brief aan de Kolossenzen geschreven heeft. We

kunnen uit verschillende gedeelten van deze brief opmaken, dat Paulus in die tijd in de gevangenis zat -waarschijnlijk te Rome-, dat Epaphras moeilijkheden in de gemeente had, en de verre reis naar Paulus ondernomen heeft om de apostel om raad te vragen.

De oorzaak van de moeilijkheden in de gemeente te Kolosse was het optreden van dwaalleraars, die door hun prediking kennelijk een groot aantal gemeenteleden aftrokken van het geloof in het volbrachte verlossingswerk van Jezus Christus. Tegen deze mensen keert Paulus zich in zijn brief. Zijn toon is fel bewogen, wanneer hij de Kolossenzers schrijft 'Zie toe dat niemand U meeslepe door zijn wijsbegeerte en ijdel bedrog'. Zijn toon is zo fel, omdat hij het optreden van de dwaalleraars doorzien heeft als een poging van de satan, om de christenen te Kolosse af te trekken van Jezus Christus. Paulus had de christenen te Kolosse nooit persoonlijk ontmoet, maar hij voelde zich in het geloof met hen verbonden, hij beschouwde hen als zijn geestelijke kinderen, en daarom was hij tot in het diepste van zijn ziel bewogen, toen hij hoorde wat er in de gemeente te Kolosse gaande was.

Het heeft geen zin om de theorieën die de dwaalleraars te Kolosse verkondigden hier uitgebreid te behandelen. Maar om ons Bijbelgedeelte goed te kunnen begrijpen moeten wij toch een enkel punt uit hun opvattingen nader bezien. Deze mensen leerden, dat het aardse, het stoffelijke, het lichamelijke minderwaardig was aan het geestelijke, het hemelse. De aarde en alles wat bij de aarde hoorde waren zaken waarvoor je slechts verachtelijk je neus voor kon ophalen. De aarde was vanaf haar schepping iets minderwaardigs geweest en zou dat altijd wel blijven. Wanneer je een aanhanger van deze leer zou vragen wat de drie vieste woorden waren die hij kende, zou hij antwoorden: 'aarde, stof en lichaam.'

Het enige waardevolle in het leven was volgens deze lieden het geestelijke, het hemelse. Het kwam er voor de mens op aan, zich uit de banden van het stoffelijke, het aardse te bevrijden en zich op te werken tot een steeds hogere graad van geestelijkheid. Hun levensprogram zou in de volgende woorden kort weergegeven kunnen worden: 'Ontvlucht het aardse, en zorg ervoor steeds hemelser, steeds geestelijker te worden.' Een van de methoden waarop men dit levensprogram kon verwerkelijken was volgens deze mensen de methode van de onthouding, de ascese. Door zich verre te houden van alle stoffelijke dingen, door te vasten, door zijn eigen lichaam te tuchtigen en te pijnigen zou men vrij kunnen worden van de macht van het aardse.

Om deze methode geschikt te maken voor de praktijk van het leven hadden deze dwaalleraars een hele rij geboden en verboden opgesteld, waarin precies stond aangegeven wat wel en wat niet mocht. De aanhangers van deze leer verkondigden verder, dat niet iedereen weet had van deze dingen. De gemiddelde mens, de man van de straat, had hier geen notie van, die had oogkleppen op, die leefde meer zo als het leven hem voor de voeten kwam. Maar zij, zij hadden, naar zij beweerden diep nagedacht over de problemen van hemel en aarde, van goed en kwaad. En toen, zo beweerden ze, toen waren zij het gaan zien, toen waren zij het gaan begrijpen. Zij waren gaan inzien, dat het aardse, het geestelijke, minderwaardig was aan het geestelijke, en dat de mens door een leven van onthouding uit de macht van het aardse moest loskomen en opgaan in het geestelijke.

Het erge was, dat deze mensen zichzelf bij de gemeente van Jezus Christus rekenden. Zij stelden er zogezegd prijs op om christen genoemd te worden. Maar zij hadden in het geloof in Jezus Christus geen bevrediging gevonden. De boodschap van het evangelie: 'Geloof in Jezus Christus, de gekruisigde en opgestane Heer' was hun niet genoeg. Geloven, accepteren wat Jezus Christus aanbiedt was hen te eenvoudig, te simpel. Jezus Christus kon volgens hen niet de diepste waarheid, het uiteindelijke

antwoord op alle vragen zijn. De waarheid, zeiden deze mensen, was altijd iets verborgens, slechts aan enkelen, aan mensen met een diep inzicht, was het gegeven deze waarheid te vinden, en slechts mensen met een groot doorzettingsvermogen, met een ijzeren zelfdiscipline, konden volgens deze waarheid leven.

Maar de verlossing van Jezus Christus was er voor een ieder die het wilde geloven. Had Jezus zelf niet gezegd: 'Komt allen tot mij die belast en beladen zijt?' Nee, deze lieden voelden zich niet gelukkig bij het evangelie van Jezus Christus. Zij voelden zich niet gelukkig bij het 'geloven alleen' en zij voelden zich niet gelukkig bij het 'een ieder die wil mag komen'. En daarom hadden zij het evangelie naar eigen smaak en wensen veranderd. Niet het eenvoudige geloof in Jezus Christus, maar het exclusieve inzicht dat het stoffelijke minderwaardig is aan het geestelijke, was voor hen de diepste waarheid. Niet het leven vanuit het volbrachte werk van Jezus Christus, maar het opvolgen van talloze geboden en verboden, de eigen strijd om los te komen uit de banden van het aardse was volgens hen de levensopdracht van de christen.

Paulus ontmaskert in Kolossenzen 2:23 de vroomheid van deze dwaalleraars. Hij laat zich niet intimideren door hun gewichtig gepraat over het diepe inzicht dat zij zich verworven zouden hebben. Hij laat zich niet overdonderen door de stelligheid waarmee ze beweren iets bijzonders te zijn, iets te begrijpen wat slechts zeer weinigen gegeven is om te begrijpen. Hij laat zich niet intimideren door de pijnlijke nauwkeurigheid waarmee ze allerlei geboden en verboden opvolgen. Hij raakt niet ondersteboven van hun ingevallen gezichten, die getuigen van veel vasten. Hij raakt niet ondersteboven van de wonden op hun lichaam, die getuigen van zelfkastijding. Hij doorziet hun gewichtig en belangwekkend aandoend gepraat over een diep inzicht als het weer op de troon plaatsen van het menselijk verstand. Hij doorziet hun vrome en zelfverloochening suggererende onthouding van zoveel mogelijk aardse dingen en hun kastijding van het lichaam als het weer op de troon plaatsen van het menselijke doorzettingsvermogen, de menselijke wil.

Daarom zegt Paulus in Kolossenzen 2:23 over hun leer en levenspraktijk: 'Het is alles zonder enige waarde en dient slechts tot bevrediging van het vlees'. Wanneer de Bijbel over 'het vlees' spreekt, wordt met dit woord bedoeld op alles wat bij de mens zonder god hoort. 'Het vlees' duidt daarom op de zonde van de mens in de ruimste zin van het woord. Het vleselijke is de levenssfeer van de mens, die niet op God, maar op zichzelf vertrouwd. De Bijbel noemt het dan ook vleselijk, wanneer niet het geloof in Jezus Christus, maar eigen verstand, inzicht, en wilskracht het fundament van iemands leven vormen. Paulus had het optreden van de dwaalleraars te Kolosse doorzien als een poging van de satan om de christenen daar af te trekken van het geloof in het volbrachte werk van Jezus Christus als het enigste fundament van hun leven.

Daarom is de brief aan de Kolossenzen ook nu nog zo actueel. De sekte die deze dwaalleraars te Kolosse vormden bestaat reeds lang niet meer. Maar de gedachten, die achter hun opvattingen stonden zijn tot op de dag van vandaag springlevend. De gemeente staat nog steeds aan de verleiding bloot, om het fundament van haar belijdenis en leven, dat is het geloof in het volbrachte verlossingswerk van Jezus Christus te vervangen door een ander, een menselijk fundament. Geloven alleen bevredigt de mens van nature niet. De mens is van nature een zelfbewust wezen. De mens onderscheidt zich hierin van andere schepsels, dat hij zelfstandig, onafhankelijk kan denken en willen. Wie aan het verstand en de wil van de mens komt, raakt de mens in het diepst van zijn wezen. Wie de mensen aan komt dragen met een boodschap, die de menselijke wil en het menselijk verstand van de troon stoot, kan daarom op de heftigste protesten rekenen. Het evangelie van de gekruisigde en opgestane Heer is zo'n boodschap. Daarom was het ook Paulus' ervaring, dat het evangelie de Joden, dat zijn de mensen die door een grote

inspanning van de wil de geboden van Mozes trachten op te volgen, een ergernis was, en de Grieken, dat zijn de mensen die het verstand het hoogst waardeerden, een dwaasheid was.

Het evangelie is een rechtstreekse aanslag op de suprematie van de menselijke wil en het menselijke verstand. Ook na de bekering blijft er hierdoor een spanning bestaan tussen de mens en het evangelie. Een christen heeft bij zijn bekering zijn verstand en zijn wil aan de Heer uitgeleverd. Hij heeft beleden, dat niet meer zijn verstand en zijn wil, maar het volbrachte werk van Jezus Christus nu het fundament van zijn leven is. Hij heeft beleden, dat hij niet meer op zijn eigen kwaliteiten en eigenschappen, maar op Jezus Christus vertrouwt.

Door de hele geschiedenis van het christendom is echter wel gebleken, dat bij de bekering de oude mens wel over boord is gezet, maar dat hij nog heel goed kan zwemmen. Zodra hij de kans krijgt, klimt hij, bij voorkeur gekleed in een vroom pakje, weer aan boord van het levensscheepje. Ook vandaag loopt een christen voortdurend het gevaar om, evenals de christen te Kolosse, in zijn geloofsleven de oude mens te gaan behagen, doordat hij niet Jezus Christus, maar menselijke eigenschappen tot fundament van zijn leven neemt.

Laat ik hier enkele voorbeelden mogen noemen. De kerkgeschiedenis leert ons, dat er hele periodes zijn geweest, waarin de Kerk het menselijk verstand heeft geplaatst boven het gezag van de Bijbelse openbaring. Wat niet met het verstand begrepen kon worden, kon ook niet geloofd worden. Hoeveel christenen geloven niet in de God van de Bijbel, maar in de voorstelling, die zij zich zelf van God gemaakt hebben? Zij hebben zich hun eigen denkbeelden gevormd over Gods liefde en Gods leiding in het leven. Wanneer zij dan in situaties terecht komen, waarin hun voorstelling van God niet meer met de werkelijkheid kloppen, raken zij prompt ook hun geloof kwijt. Zij kunnen niet meer in God geloven, als zij God niet meer kunnen begrijpen. Hoeveel kinderen van God zijn niet, evenals die te Kolosse, in een krampachtige strijd gewikkeld om steeds heiliger te worden? Zij spannen zich in de naam van de Heer ontzettend in om bepaalde zonden en slechte gewoonten uit hun leven te bannen. Zij hebben zich een strak omljnd levensprogramma opgesteld: dit mag wel, en dat mag niet. Door het opvolgen van allerlei geboden en verboden trachten zij een leven te leiden, dat steeds meer tot eer van God is.

Paulus zegt tot deze mensen: Uw strijd om steeds heiliger te worden is slechts bevrediging van het vlees, van de oude mens, want door deze zelfverbeteringsstrijd geeft u te kennen niet op Jezus Christus, maar op uw eigen kwaliteiten te vertrouwen. De oude mens is weer aan boord, en u bent bezig hem in uw leven te behagen. Nadat Paulus het bedrijf van de dwaalleraars te Kolosse ontmaskerd heeft als een bevrediging van de verlangens van de oude mens, stelt hij tegenover hun strijd om steeds geestelijker te worden het volbrachte werk van Jezus Christus.

Paulus houdt de Kolossenzen voor: 'Indien gij dan met Christus gestorven zijt ...' En even verder: 'Want gij zijt gestorven, en Uw leven is verborgen met Christus in God.' Dat Paulus de christenen te Kolosse er zo met nadruk aan herinnert, dat zij met Christus zijn gestorven en opgestaan heeft een bepaalde reden. Paulus doet dat niet omdat ze deze dingen niet meer zouden geloven. Wanneer je deze christenen gevraagd zou hebben: 'Geloof je van ganser harte, dat Christus is gestorven en opgestaan, en dat gij met hem zijt gestorven en opgestaan?' 'Kunt gij van ganser harte zeggen: 'Christus leeft, en wij met Hem', dan zouden zij vreemd opgekeken hebben en verbaasd hebben geantwoord: 'Natuurlijk geloven wij dat, hoe kunt u daar aan twifelen, wij zijn recht in de leer'. Paulus drukt hen nog eens met de neus op deze

belijdenis, op dit fundament van het geloof, om hen te laten zien, dat hun zelfverbeteringsstrijd hiermee in tegenspraak is.

De christenen te Kolosse waren zo in beslag genomen door de theorieën van de dwaalleraars en de door deze lieden geleerde heiligingsstrijd, dat ze niet meer door hadden, dat deze dingen in strijd waren met het geloof in het volbrachte werk van Christus. Het appel van Paulus: 'Indien gij dan met Christus gestorven zijt....' Is bedoeld om de Kolossen wakker te schudden, om ze de ogen te openen voor de werkelijkheid. Die werkelijkheid, dat is het punt waar het om draait. Onder invloed van de prediking van de dwaalleraars waren de christenen te Kolosse als de werkelijkheid van het leven gaan zien de strijd om los te komen uit de macht van het aardse, de strijd om steeds geestelijker steeds heiliger te worden. Deze strijd, dat was de opdracht in het leven, daar draaide het om. Zij waren zo in de ban van deze leer, dat ze de echte werkelijkheid, de werkelijkheid van het volbrachte verlossingswerk van Christus niet meer zagen.

Deze werkelijkheid houdt Paulus hen nu voor. Paulus roept het als het ware uit: De werkelijkheid van jullie leven is niet dat je geworpen bent in een strijd om steeds heiliger te worden, maar dat Christus voor jullie gestreden en overwonnen heeft, en dat jullie met Hem meer dan overwinnaars zijn', 'houdt dan op met jullie zelfverbeteringsstrijd, en leef vanuit het volbrachte werk van Christus.' 'Jezus heeft de macht der zonde gebroken. Hij heeft U vrijgekocht. Toen Jezus stierf, stierf in Hem ook uw oude mens, die onder de macht der zonde leefde. U leeft daarom niet meer voor de zonde, u bent er dood voor. Toen Christus uit de dood opstand, stond u met hem op tot een nieuw leven'. 'U moddert daarom niet ergens tussen hemel en aarde, pogende er het beste van te maken, u bent door een revolutionair ingrijpen van God in één keer uit de duisternis in het licht geplaatst. U bent in Christus een nieuwe schepping.' 'Christus heeft gestreden en overwonnen strijdt dan zelf niet meer, maar leef vanuit die overwinning'. Christus heeft u vrij gekocht, leef dan als een vrij mens.'

Het is opvallend, dat Paulus, wanneer hij over deze dingen spreekt, de eenheid van de gelovige met Christus zo sterk benadrukt. 'Met Hem gestorven... met Hem begraven... met Hem opgestaan... Uw leven is met Christus verborgen in God... Christus die ons leven is...' In zijn brieven gebruikt hij ook vaak de uitdrukking 'in Christus'. Steeds weer bepaalt Paulus de lezers van zijn brieven bij deze eenheid tussen de gelovige en zijn Heer. Paulus zelf werd hier reeds tijdens zijn bekering bij bepaald.

Toen de Heer Saulus, die op weg was naar Damascus om daar de christenen te vervolgen, ter verantwoording riep, deed Hij dat met de woorden: 'Saul, Saul, waarom vervolgt gij Mij?' De Heer zei niet: 'Waarom vervolgt gij mijn volgelingen?', maar: 'Waarom vervolgt gij Mij?' Er is zo'n nauwe band tussen de christen en Christus, dat de Heer zegt zelf vervolgd te worden, wanneer Zijn volgelingen vervolgd worden. Paulus tekent deze eenheid tussen de gelovige en zijn Heer nu als de voorwaarde om het nieuwe leven in Christus te kunnen leiden. Een christen is vrij van de macht der zonde, maar is dat slechts 'in Christus'. Hij is een nieuwe schepping, maar is dat slechts 'in Christus'. Zoals een vis slechts in het water kan leven, zo kan een christen zijn nieuwe leven slechts 'in Christus' leiden.

Christus moet de krachtbron van zijn leven zijn. Daarom schrijft Paulus: 'Zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus is.' Een christen is met Christus gestorven en opgestaan. Hij hoeft geen zelfverbeteringsstrijd te strijden, want Christus heeft gestreden. Hij is vrijgekocht van de macht der zonde. Hij leidt een nieuw leven in Christus. Maar nu moet hij het in het leven ook geheel van Christus verwachten. Hij

moet in het leven de wil van Christus zoeken. Hij moet Christus' opdracht in zijn leven uitvoeren. Hij moet in alle dingen zijn hulp en kracht van Christus verwachten. Kortom, hij moet de dingen zoeken die daar zijn, waar Christus is.

Paulus zegt: 'Zoekt de dingen die boven zijn', omdat Christus na zijn hemelvaart boven, dat wil zeggen in de hemel is. Als bij wijze van spreken Christus beneden was, zou Paulus gezegd hebben: 'Zoekt de dingen, die beneden zijn, waar Christus is.' Paulus bedoelt met zijn vermaning om de dingen te zoeken die boven zijn, dat wil zeggen die daar zijn, waar Christus is, de christenen ertoe te brengen om in alle dingen van het leven naar Christus' wil te vragen, en het van Christus' hulp te verwachten. Om de christenen ertoe te brengen dat zij alle dingen van het leven in gemeenschap met de Heer doorleven.

Paulus voegt aan zijn vermaning nog iets toe. Hij zegt: 'Zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus is, gezeten aan de rechterhand Gods.' 'Christus gezeten ter rechterhand Gods', dat is het beeld van de verhoogde, ten hemel gevaren Christus. Dat is het beeld van de Koning, Die overwonnen heeft, en aan wie alle macht op hemel en op aarde gegeven is. Deze toevoeging van Paulus houdt een bijzondere bemoediging in. Hier wordt ons immers duidelijk gemaakt, dat wij in het leven met de Heer zo ongelooflijk sterk staan. Ons leven is geborgen in Hem, Die alle macht heeft in de hemel en op aarde, Die macht heeft, ook over de zonde en over de satan. Christus heeft de macht ons in het nieuwe leven, dat wij in Hem bezitten, te bewaren. Hij heeft de macht ons staande te houden, en Hij heeft de macht ons weer overeind te helpen, wanneer wij gevallen zijn.

Wanneer wij in het leven de dingen zoeken, die bij Christus zijn, zullen wij niet tevergeefs zoeken. Wanneer wij in het leven Zijn wil zoeken, zal Hij ons die laten zien, en tevens de kracht schenken om het leven te leiden naar Zijn wil. Wij staan in het leven met de Heer zo sterk, omdat hij zo sterk is, omdat Hij alle macht heeft. Wij mogen het verwachten van de Koning der koningen en de Heer der heren.

Wanneer Paulus zo het leven met de Heer getekend heeft, theologisch uiteen gezet heeft, komt hij toe aan de consequenties die dit voor de praktijk van het dagelijks leven heeft. Dat kan ook niet anders. Het christelijk geloof is naar aard en wezen een bijzonder praktisch geloof. Elke bezinning op de inhoud van het geloof, elke Bijbelstudie, elke preek, moet consequenties hebben voor het doen en laten van elke dag. Paulus begint het praktische gedeelte, de toepassing zouden wij zeggen, in de gebiedende wijs: 'Doodt dan de leden die op aarde zijn: toorn, onreinheid, hebzucht, etc.' En even verder lezen wij: 'Doet weg: heftigheid, laster, vuile taal, etc.' En weer verder: 'Liegt niet meer tegen elkander'. Het hele gedeelte van Kolossenzen 3:15-17 staat in de gebiedende wijs. De eerste gedachte, die tijdens het lezen van dit gedeelte opkomt is: Neemt Paulus nu weer terug van wat hij eerst beweerd heeft? Krabbelt hij nu weer terug? Paulus heeft eerst immers zo duidelijk gesteld, dat wij met Christus zijn gestorven en opgestaan, dat wij niet meer hoeven te strijden om los te komen uit de macht van de zonde, omdat Christus gestreden en overwonnen heeft. En nu gaat Paulus in de gebiedende wijs spreken. Hij vermaant de christenen op een toon, die doet vermoeden dat een kind van God toch maar zelf moet zien af te komen van zijn zonden en slechte gewoontes. We lezen immers: 'Doodt dan de leden die op aarde zijn, doet alle laster en vuile taal weg, liegt niet meer, etc.'. Wij krijgen zo de indruk, dat het in het leven van alle dag toch blijkbaar aankomt op de menselijke wilskracht en zelfdiscipline.

Wanneer wij dit gedeelte echter nog eens aandachtig doorlezen, blijkt dat Paulus dit allerm minst zo bedoeld heeft. Het gedeelte begint al heel sprekend met de woorden: 'Doodt dan ...' Het woordje 'dan' wijst terug naar Paulus' uiteenzetting over het leven vanuit het geloof in het volbrachte werk van Jezus Christus. Het woordje 'dan' wil uitdrukken, dat er op volgende gedeelte begrepen en verstaan moet worden vanuit het geloof in de overwinning die Christus op de zonde heeft behaald. Dat dit gedeelte gezien moet worden in het licht van het nieuwe leven, dat wij in Christus bezitten. Even verder op wordt dit nog duidelijker. Nadat Paulus de Kolossenzen opgeroepen heeft allerlei zondige praktijken uit hun leven weg te doen, zegt hij over deze praktijken: 'Daarin hebt ook gij eertijds gewandeld, toen gij er in leefdet'.

Wanneer Paulus hier stelt, dat een christen niet meer in de zonde, niet meer voor de zonde leeft, dan sluit hij daarmee aan bij wat hij eerder gezegd heeft over het nieuwer leven dat een christen leidt. Wij zijn met Christus gestorven, en leven daarom niet meer voor de zonde. Wij zijn met Christus opgestaan, en leven daarom nu met hem. Daarom is het breken met allerlei zondige gewoonten niet een strijd, die in eigen kracht gestreden moet worden. De strijd tegen de macht der zonde is door Christus gestreden en gewonnen. Wij zijn met Christus gestorven en opgestaan. Wij leven daarom niet meer voor de zonde, maar voor Hem. Het breken met allerlei praktijken uit het vroegere leven onder de macht der zonde is het in het dagelijks leven uitwerken van deze overwinning. Paulus vergelijkt dit met andere kleding aantrekken. Ieder mens draagt een bepaalde kleding. In deze kleding toont hij zich aan de buitenwereld. Aan de kleding kun je vaak zien wat voor mens je te doen hebt. Daarom vergelijkt Paulus de woorden die een mens spreekt en de dingen die hij doet, kortom zijn hele handel en wandel met zijn kleding. De kleding van de mens die voor de zonde leeft, bestaat uit: onreinheid, hebzucht, toorn, vuile taal, etc. Een gelovige, iemand die met Christus is gestorven en opgestaan is, zoals de Bijbel zegt 'een nieuwe schepping', 'een nieuwe mens'. Deze nieuwe mens behoort ook nieuwe kleding te dragen.

Laat ik dit met een voorbeeld mogen verduidelijken. Een koning krijgt tijdens een rijtoer door een stad die hij bezoekt, tussen de mensen een in lompen gekleed bedelaarskind in het oog. De koning wordt getroffen door de armoede en de ellende waarin dit kind verkeerd. Hij laat zijn stoet halt houden, en geeft een van zijn dienaren opdracht zich over dat kind te ontfermen, en het mee te nemen naar het koninklijk paleis. In het koninklijk paleis wordt het bedelaarskind eens flink gewassen, en krijgt er goed te eten en te drinken. Weldra besluit de koning het kind te adopteren. Het is nu van een bedelaarskind een koningskind geworden. Wat is nu redelijker, dan dat het kind de kleren, die bij zijn bedelaarsbestaan hoorden wegdoet en koningskleren aantrekt? Zo is het ook met de mens, die doordat hij met Christus is gestorven en opgestaan, een nieuwe schepping is geworden. Zo'n mens moet een nieuw levenskleed hebben. De mens die het nieuwe leven met de Heer leidt, moet een levenspraktijk hebben, die hiermee in overeenstemming is. Wanneer Paulus zegt: 'Doet dan weg, toorn, heftigheid, vuile taal en laster', dan raadt hij ons aan het oude kleed; dat niet meer bij ons nieuwe leven past, uit te trekken.

In Kolossenzen 3:12 roept Paulus ons op om het nieuwe kleed aan te trekken. Hij schrijft daar: 'Doet dan aan, als door God uitverkoren heiligen en geliefden, innerlijke ontferming, goedheid, nederigheid, zachtmoedigheid en geduld'. En in vers 15: 'Doet bij dit alles de liefde aan als de band der volmaaktheid.' Deze dingen vormen het nieuwe kleed, de levenspraktijk die hoort bij de wedergeboren mens. De mens die in een zelfverbeteringsstrijd is gewikkeld, die zelf strijd tegen de macht der zonde, die door een uiterste wilsinspanning steeds heiliger tracht te worden, lijkt op een

bedelaar die zichzelf een koningskleed tracht te verwerven. Het is duidelijk dat deze zelfverbeteringsstrijd slechts teleurstelling kan opleveren. Maar iemand die met Christus is gestorven en opgestaan, die door een goddelijk ingrijpen in zijn leven een kind van God, een koningskind is geworden, die kan het oude levenskleed afleggen, en het nieuwe, hem door God aangeboden levenskleed aantrekken.

Zoals steeds moet ook nu de prediking van Gods Woord ons voor persoonlijke vragen stellen. Ik geloof, dat deze vragen nogal voor de hand liggen. Allereerst is daar de vraag naar het fundament van ons leven. Bestaat dit fundament uit onze eigen menselijke eigenschappen, ons verstand, onze wilskracht? Of is het volbrachte verlossingswerk van Jezus Christus het fundament van ons leven? Leven wij vanuit de overwinning van Christus, of zijn we gewikkeld in een zelfverbeteringsstrijd, die Paulus bevrediging van het vlees noemt?

Dan is er de vraag naar de plaats, waar wij het in het leven zoeken. Zoeken wij de dingen die bij de Heer zijn? Wij bezitten het nieuwe leven slechts in Christus. Verwachten wij het in het leven dan ook geheel van Hem? Zoeken wij steeds zijn wil? Tenslotte is er de vraag naar ons levenskleed. Is de praktijk van ons leven in overeenstemming met het feit dat wij een nieuwe schepping zijn? God geve dat wij voor Zijn aangezicht op deze vragen een eerlijk antwoord durven te geven.

Amen.